

COURSE- B.A. (General) English

Program Outcome (PO)	
PO	After completing the three-year degree program, the students will be able to attain the critical thinking and the communication skills. They will also acquire the social values, justice and morality that will help them to become the better human being in every aspect.
Program Specific Outcome (PSO)	
PSO	After completing the degree of Bachelor of Arts with the subject of English, the students will be able to understand the basic aspects of literature, grammar, communication and human psychology. They will also learn the cultural and social norms of foreign countries and their people.

Course Outcomes (CO)	
1st Year- Semester-I: English (Literature and Language- I)	
CO-1	Understanding the Speech Sounds.
CO-2	Knowledge regarding the origin of universe and its development in <i>Choosing Our Universe</i> by Stephen Hawking and Leonard Mlodinow.
CO-3	Learning about the harmful causes of dams in <i>Are Dams the Temples of Modern India</i> by Arundhati Roy.
CO-4	Realizing the reasons of difference of opinions between elder and younger generations in <i>The Generation Gap</i> by Benjamin McLane Spock.
CO-5	Discussion of the inseparable concepts of the language and national identity of a person in <i>Language and National Identity</i> by Nirmal Verma.
CO-6	Knowledge about the life and behaviour of plants in <i>Wounded Plants</i> by Jagdish Chandra Bose.
CO-7	Reading and learning the life experiences of Mahatma Gandhi in his autobiography <i>Playing the English Gentleman</i> by M.K. Gandhi.

CO-8	Learning about the importance of good books in life in <i>Great Books Born Out of Great Minds</i> by A.P.J. Abdul Kalam.
CO-9	Understanding the responsibilities of the young generation in <i>The Responsibility of Young Men</i> by Lal Bahadur Shastri.
CO-10	Understanding the ideology of the author about the nation in <i>Bharat Mata</i> by Jawaharlal Nehru.
CO-11	Learning the rules and practice the exercises of grammatical topics including Phonemic transcription, Tense, Parts of Speech and Vocabulary.
1st Year- Semester-II: English (Literature and Language- II)	
CO-1	Learning about the issues of old age and dialy life in <i>Pigeons at Daybreak</i> by Anita Desai.
CO-2	Experience the feelings of insecurity, anger and appearance in <i>With the Photographer</i> by Stephen Leacock.
CO-3	Learn to live with the difficult journey of life in <i>The Journey</i> by Temsula Ao.
CO-4	Understanding the conflict, independence, loyalty and pride in <i>The Refugee</i> by K.A. Abbas.
CO-5	Become aware with the Haryanvi folktale and stories in <i>Bellows for the Bullock</i> translated in English by Dr. JaibirSingh Hooda.
CO-6	Learning about the realistic and ancient rural society in the translation of famous Hindi story <i>Panchlight</i> by Phanishwar Nath Renu.
CO-7	Realising the hypocrisy and shallowness of the Indian middle class society in <i>The Child</i> by Munshi Premchand.
CO-8	Creating awareness among the readers to feel sympathy and affection for the street dogs in <i>The Blind Dog</i> by R.K. Narayan.
CO-9	Learning the rules and practice the exercises of grammatical topics including Tense, Parts of Speech and Essay Writing.
2nd Year- Semester-III: English (Fragrances)	
CO-1	Learning the important Poetic Forms and Devices in English language including Sonnet, Lyric, Ode, Elegy, Dramatic monologue, Free Verse, Rhythm, Rhyme, Alliteration, Simile, Metaphor, Personification, Hyperbole, Allusion, Irony and Imagery.

CO-2	Analyze the comparison of the summer season and the beauty of friend of the poet in <i>Sonnet XVIII</i> by William Shakespeare.
CO-3	Getting the advice of the poet to the man to study himself in <i>Know Then Thyself</i> by Alexander Pope.
CO-4	The feeling of mourning of the poet on the death of simple villagers in <i>Elegy Written in a Country Churchyard</i> by Thomas Gray.
CO-5	The attack of the poet on the growing materialism and his longing to worship the mother nature in <i>The World is Too Much With Us</i> by William Wordsworth.
CO-6	The idea of transience of human life and the permanence of art in <i>Ode on a Grecian Urn</i> by John Keats.
CO-7	The famous dramatic monologue of the Duke in <i>My Last Duchess</i> by Robert Browning.
CO-8	The preference of the poet for spiritual love and his rejection of the physical love in <i>When You Are Old</i> by W.B. Yeats.
CO-9	The dream of the poet of an ideal India in <i>Where the Mind is Without Fear</i> by Rabindranath Tagore.
CO-10	The religious and symbolic significance of the colourful bangles in <i>The Bangle Sellers</i> by Sarojini Naidu.
CO-11	The evil of the dowry and the burning of the brides in <i>Another Woman</i> by Imtiaz Dharker.
CO-12	Learning the rules and practice the exercises of grammatical topics including Non- Finite Verbs: Infinitive & Gerund; Prepositions of Place, Time, Position, Movement & Idiomatic use of prepositions; Types of Clauses: Principal, Co-ordinate & Subordinate; Noun Clauses, Adverbial Clauses & Conditional Clauses; Verb Patterns; Prefixes & Suffixes; Vocabulary exercises: Synonyms, Antonyms & Sentence formation; Phonemic Transcription and Essay Writing.
2nd Year- Semester-IV: English (Centre Stage)	
CO-1	Knowledge and practice of exercises of Spoken English: Phonemic Transcription, primary stress, phoneme, syllable, vowel sounds, consonant sounds & intonation.
CO-2	The significance of the effort of Lord Krishna to establish peace between Pandavas and the Kurus in the play <i>The Envoy</i> written by Sanskrit playwright Bhasa.
CO-3	Understanding the themes of alienation and mental torment in the play <i>The Swan Song</i> written by Russian playwright Anton Chekhov.

CO-4	Establishment of supremacy of fate and supernatural elements in the play <i>The Monkey's Paw</i> written by the English playwright W.W. Jacobs.
CO-5	The unique technique of monologue and the feeling of depression in the play <i>Before Breakfast</i> written by the American playwright Eugene O'Neill.
CO-6	The portrayal of typical Indian characters and the satire on the Indian intellectuals and scholars in the play <i>The Sleepwalkers</i> written by the Indian playwright Nissim Ezekiel.
CO-7	Enhancing the writing skills with the translation exercises from English to Hindi and Hindi to English, Dialogue Writing, Email Writing, Resume Writing & Book Review Writing; practice the Vocabulary exercises: Phonemic transcription, Synonyms, Antonyms and Sentence formation.
3rd Year- Semester-V: English (Kanthapura by Raja Rao)	
CO-1	Short Notes on the 'Novel and its forms'- historical, picaresque, epistolary, gothic, romantic and realistic etc.
CO-2	The depiction of Indian freedom movement in the novel <i>Kanthapura</i> .
CO-3	Gandhi's philosophy of freedom as described in the novel <i>Kanthapura</i> .
CO-4	Role of Moorthy in the novel <i>Kanthapura</i> .
CO-5	Significance of the opening scene of the novel <i>Kanthapura</i> .
CO-6	Learning the rules and practice the exercises of Phonemic transcription and primary stress.
CO-7	Learning the rules and practice the exercises of Intonation: Rising and Falling tones.
CO-8	Practicing of sentence formation from the given words.
CO-9	Distinguishing between types of Sentences: Simple, Compound and Complex and learn the transformation of sentences from one type to another.
CO-10	Developing the writing skills through Paragraph Writing.
3rd Year- Semester-VI: English (The Merchant of Venice by William Shakespeare)	
CO-1	Introduction and Parts of Drama- Plot, Characters, Protagonist, Thought, Diction, Music and Spectacle; Types of Drama- Mystery Play, Miracle Play, Tragedy, Comedy, Melodrama, Heroic Play, Problem Play, Comedy of Manners, Comedy of Errors, Sentimental Comedy, Comedy of Humours, Drama of Ideas, Mime, Farce, History Plays, Propaganda plays, Tragedy- Comedy, Expressionistic Drama, Epic Theatre, Poetic Drama, Dance Drama

	and Radio Play.
CO-2	The major characters of the play <i>The Merchant of Venice</i> : Antonio, Portia, Bassanio and Shylock.
CO-3	The importance of Casket Scene in the play <i>The Merchant of Venice</i> .
CO-4	Significance of Trial Scene in <i>The Merchant of Venice</i> .
CO-5	Discussion of <i>The Merchant of Venice</i> as Tragic- Comedy.
CO-6	Observation that Shylock is more sinned against than sinning in the play <i>The Merchant of Venice</i> .
CO-7	Significance of Opening Scene in the play <i>The Merchant of Venice</i> .
CO-8	The dramatic significance of Ring Episode in the play <i>The Merchant of Venice</i> .
CO-9	Develop the writing skills with the Business/ Official Letter Writing.
CO-10	Enhance the writing skills with the Precis Writing.
CO-11	Learn and remember the vocabulary by practicing One Word Substitution.
CO-12	Learn and practice the correspondence through Emails, Memo, Circular and RTI.

COURSE- B.A(GENERAL)HISTORY

Program Outcome(PO)	
PO	Being a subject of History has its own value in society and humanlife. It helps the students to develop their ethical and social values.
Program Specific Outcome(PSO)	
PSO	History is also helpful for those who are preparing for SSC. A history student may choose his or her career in journalism or anyother editorial board. They may get jobs in museums, archives and libraries. Beside those , in the field of research and archaeology they may proceed.
Course Outcomes	
I Year- Semester-I	
Course: 1sem- Ancient His. Of India (opt.i)	
	Students learn about Pre and Proto history of our country. Growth of earlier Gupta dynasties like Maurya , and the empires in Post Mourya period as well as in post Gupta period.
Course:II SEM – HISTORY OF INDIA (opt.i)	
	Students know the socio, political, economic and cultural features of Indian History . The history of DelhiSultanate is thoroughly described in this portion.
Course:III SEM- POLITICAL HIS. OF INDIA(opt.i)	
	The history of Mughal period is thoroughly described inthis portion. They also learn the political, economic situation under mughal period. Revolt of 1857 described in this paper.
Course: IV SEM- INDIAN NATIONAL MOVEMENT(opt.i)	
	Students will gather knowledge about nationalism , origin of congress, Moderates, Extremists, Gandhi and his movements, Subhas Chandra Bose and his INA. Princely state, Partition of India and Independent india.

Course:V SEM- Rise of Modern world(opt.ii)

This paper students will learn about feudalism and the rise of the modern era, Renaissance, Reformation, Glorious revolution, Industrial Revolution. They will get knowledge from the debates which explain the transition of feudalism to capitalism.

Course:VI SEM- MODERN EUROPE(opt.i)

.Students will gather knowledge about European history like , 1789 French Revolution , Napoleon Bonaparte, Russian Revolution, First world war, II World war. And the system of military and economic alliances.

COURSE- Bachelor of Arts (BA) with Economics

Program Outcome (PO)	
PO	After completing the three-year degree program with economics, students will gain employable opportunities in banking, insurance, environment, agriculture & allied sectors, administrative services, and start-ups of finance, industry, and agriculture sectors.
Program Specific Outcome (PSO)	
PSO	After completing the three-year degree program with economics, students will attain theoretical and practical knowledge regarding microeconomics, macroeconomics, international trade, environmental economics, public finance, and monetary and fiscal aspects of government policies.
Course Outcomes (CO)	
Ist Year- Semester-I	
Course: Microeconomics-I	
CO-1	To impart comprehensive knowledge about different concepts and theories of demand, supply, consumer behaviour as well as producer behaviour at Micro level.
Ist Year- Semester-II	
Course: Microeconomics-II	
CO-2	Familiarize with different types of markets along with the determination of equilibrium

	situations in these markets as well as productivity theories at Micro level.
IInd Year- Semester-III	
Course: Macroeconomics-I	
CO-3	In-depth vision of concepts and theories of national income, employment, output, consumption function, investment, and efficiency of capital at Macro level.
IInd Year- Semester-IV	
Course: Macroeconomics-II	
CO-4	Proficiency of the concepts and theories of multiplier, money, rate of interest along with investment and business cycles from the viewpoint of the whole economy.
IIIrd Year- Semester-V	
Course: Indian Economy	
CO-5	Familiarize with the types of economies and the features of Indian Economy related to demography, employment, poverty, productivity & marketing of agriculture and the role of special economic zones in development of the economy.
IIIrd Year- Semester-VI	
Course: Public Finance	
CO-6	To have acquaintance of the fiscal health of the economy by focusing on-public revenue, public expenditure & public debt of the economy and thus design a suitable budgetary
	policy for future economic growth.

MUSIC VOCAL

Program Outcome (PO)	
PO	Music is a song of soul in universal language. It is an art of sweet sounds which leads us towards peace and brings joy.
CO	Three Years Course (Bachelor of Arts) with the subject Music Vocal will enhance the performing skills of Students and they will be able to understand the various aspects of Indian Classical Music. As a profession students can get a platform in Bollywood industry, they can become a studio recordist or perform in live concerts or teach in schools and colleges.

Course- I st Semester (Theory)
Unit-1
Understanding Historical Study of Raag Yaman and Bhupali
Ability to write the notations of drut khyal of ragas.
Description of Classical Music.

Unit-2
In this unit students will learn about writing Taal with ekgun and dugun layakaries.
Learning the importance of Taal.
Detail study of Khyal gayan shaili.

Unit-3
Short notes on Sangeet, Swar, Alankar, Saptak, Raag, Thaata, Jati, Vadi, Vivadi, Samvadi, Anuvadi, Varjit Swar, Taal, Khayal, Taan, Sthai, Antra.
Detail Study of V.N Bhatkhande's notation system.
Understanding the relationship of folk and classical music.

Unit-4
History of Indian Music from Vedic Period to 12 th Century.
Contribution of V.N Bhatkhande and V.D Paluskar.
Detail Study of Instruments like:- Guitar and Tanpura.

2nd semester(theory)
DEVELOPMENT OF MUSIC FROM VEDIC PERIOD TO MODERN PERIOD
IMPORTANCE OF TABLA IN VOCAL AS AN ACCOMPANY
CLASSIFICATION OF INDIAN MUSICAL INSTRUMENTS
Ability to write taal with layakaries
CONCEPT OF TIME THEORY
ROLE OF MEDIA IN DEVELOPMENT OF INDIAN CLASSICAL MUSIC
GAYKO KE GUN DOSH

Practical outcome
Ability to sing shudh ALANKARS
Ability to perform drut khyals in prescribed ragas
Ability to perform taal with layakaries

3rd semester (theory)
Section A
Historical study and detail description of ragas prescibed in syllabus
Ability to write notations of vilambit and drut khyal
Ability to write taals like deepchandi , jhaptaal and ada chautal with layakaries

Section B
Students will learn descption of different gayan shalies like Dhruvad ,Dhamar, khyal, Thumri
Notes on Nayak Nayka and Avirbhav tirobhav
Contribution by Bade Ghulam ali Khan and Malika Arjun mansoor
Placement of swars by Bharat Matang and Ahobal

4th semester(theory) section A
Historical study of ragas like khamaj ,bhairav etc
Ability to write notations of drut khyal and vilambit khyal
Ability to write thekas with dugun in different taals

Section B
Detail study of tappa ,tirvat chaturang etc
Short notes on gram murchna
Tanpura and Sahayak naad
Placement of swaras on shruti

Section C
Contribution in field of music by different musicians like Pandit Bhimsen Joshi
History of music in medieval period

PRACTICAL OUTCOME
DRUT KHYAL WITH ALAP AND TAAN
ABILITY TO PLAY CHAUTAAL AND EKTAAL ON TABLA
ONE TARANA IN ANY PRESCRIBED RAGA
ABILITY TO DEMONSTRATE TAAL ON HAND WITH LAYAKARIES

5TH SEMESTER (THEORY)
HISTORICAL STUDY OF RAGAS LIKE TODI, PURIYA DHANASHREE,BASANT,BHIMPALASI,KAMOD
ABILITY TO WRITE TAAL WITH DUGUN TIGUN AND CHAUGUN

SECTION B
ORIGIN AND DEVELOPMENT OF NOTATION SYSTEM WITH MERITS AND DEMERITS
LALIT KLAO ME SANGEET KA STHAN

CONTRIBUTION OF DIFFERENT SCHOLARS IN MUSIC

SECTION C

CRITICAL ANALYSIS OF TIME THEORY OF RAGAS

ESSAY ON TEACHING MUSIC THROUGH GHARANA AND EDUCATION INSTITUTIONS

6TH SEMESTER (SECTION A)

HISTORICAL STUDY OF RAGAS PRESCRIBED IN SYLLABUS

ABILITY TO WRITE NOTATION OF VILAMBIT AND DRUT KHYAL

ABILITY TO WRITE THEKAS WITH DUGUN TIGUN AND CHAUGUN

SECTION B

HISTORICAL SURVEY OF INDIAN MUSIC FROM 17TH TO 19TH CENTURY

VOICE CULTURE

CONTRIBUTION OF DIFFERENT SCHOLARS IN MUSIC LIKE USTAD AMIR KHAN , GANGUBAI HANGAL

KRISHANRAO SHANKAR PANDIT

SECTION C

ELEMENTARY KNOWLEDGE OF FOLK MUSIC OF HARYANA AND PUNJAB

CLASSIFICATION OF INSTRUMENTS DURING VEDIC PERIOD .MEDIEVAL PERIOD AND MODERN PERIOD

PRACTICAL

FOUR VILAMBIT KHYAL WITH AALAPS ,TANS, BOL TANS

DRUT KHYAL WITH AALAP,TANS, BOL TANS

ABILITY TO DEMONSTRATE DHAMAR, SOOLTAAL, TEENTAQAL, JHAPTAAL, DADRA, KEHRWA WITH THAH DUGUN TIGUN CHAUGUN

ABILITY TO PLAY DADRA AND KEHRWA TAALS ON TABLA

THE CANDIDATE WILL BE REQUIRED TO SING A VILAMBIT AND DRUT KHYAL IN A RAGA OF EXAMINER'S CHOICE

ONE DHRUPAD OR DHAMAR AND ONE TARANA IN PRESCRIBED R4AGAS

TUNING OF TAANPURA WILL BE ASKED BY CANDIDATE

B.A Punjabi Elective

Program Outcome(PO)	
PO	ਕੋਰਸ ਜੈਜ਼ਏਸ਼ਨ ਇਲੈਕਟਿਵ ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੀ ਓ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ਾ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਸਾਹਿਤ ਰਾਹੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮਾਜ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚੇ ਆਦਿ ਦੇ ਅਹਿਮ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਾ ਵੀ ਹੈ।
Program Specific Outcome(PSO)	
PSO	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਲੈਕਚਰਾਰ, ਅਧਿਆਪਕ, ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ, ਅਨੁਵਾਦਕ, ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸੰਪਾਦਕ, ਪਰੂਫ ਰੀਡਰ, ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਲੇਖਕ, ਗਾਇਨ ਆਦਿ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਐਨਲਾਈਨ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਵਧ ਗਈ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਯੂਟਿਊਬ, ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ, ਫੇਸਬੁੱਕ ਆਦਿ, ਤੇ ਲਿਖ ਕੇ ਅਤੇ ਕਲਾਸਾਂ ਦੇ ਕੇ ਕਮਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

Course Outcomes (CO)	
	<p>ਵਿਸ਼ਾ: ਪੰਜਾਬੀ ਇਲੈਕਟਿਵ</p> <p>ਬੀ ਏ ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ (ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ)</p> <p>ਸਲੇਬਸ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ</p> <p>[ ] 1 ਚੋਣਵਾਂ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ - ਸੰਗ੍ਰਹਿ</p> <p>[ ] 2 ਇੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ</p> <p>[ ] 3 ਦਫ਼ਤਰੀ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ</p> <p>[ ] 4 ਵਿਆਕਰਣ (ਮੁਹੱਵਰੇ ਸੁੱਧ ਅਸੁੱਧ ਸ਼ਬਦ)</p> <p>[ ] 5 ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ</p> <p>[ ] ਸਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲਗੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ</p> <p>[ ] ਕੇਵਲ ਇਹ ਕਵੀ ਹੀ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣਗੇ, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤੁਕ ਪ੍ਰੋ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ ਡਾ ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਹਲਵਾਰਵੀ ਦਿਆਲ ਚੰਦ ਮਿਗਲਾਨੀ ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਕੇਮਲ</p> <p>[ ] ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪਵਿੱਤਰ ਪਾਪੀ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕ ਮਾਲਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।</p> <p>[ ] ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ)</p>
	<p>ਵਿਸ਼ਾ: ਪੰਜਾਬੀ ਇਲੈਕਟਿਵ</p> <p>ਬੀ ਏ ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ (ਸਮੈਸਟਰ ਦੂਜਾ)</p> <p>ਸਲੇਬਸ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ</p> <p>[ ] 1 ਚੋਣਵਾਂ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ</p> <p>[ ] 2 ਚੋਣਵਾਂ ਇਕਾਂਗੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀ ਪੁਸਤਕ</p> <p>[ ] 3 ਨਿੱਜੀ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ</p> <p>[ ] 4 ਵਿਆਕਰਣ (ਅਖਾਣ ਸੁੱਧ ਅਸੁੱਧ)</p> <p>[ ] 5 ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (100)</p>

- [ ] ਸਲੇਬਸ ਵਿਚ ਲਗੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ
- [ ] ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਅਰਸ਼ੀ (ਸੰਪਾ.), ਕਾਵਿ ਨਾਦਿ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ।
- [ ] ਕੇਵਲ ਇਹ ਕਵੀ ਹੀ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣਗੇ
- [ ] ਪ੍ਰੋ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਧੀਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਸਫ਼ੀਰ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪਾਸ਼ ਹਿਮੰਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਅਤੇ ਹਰਿਭਜਨੇ ਸਿੰਘ ਰੈਣੂ।
- [ ] ਹਰਿਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਅਤੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.) ਇਕਾਂਗੀ, ਬਹੁਰੰਗੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ
- [ ] ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ

- [ ] ਵਿਸ਼ਾ:- ਪੰਜਾਬੀ (ਇਲੈਕਟਿਵ)
- [ ] ਬੀ ਏ ਭਾਗ ਦੂਜਾ ਸਮੈਸਟਰ ਤੀਸਰਾ
- [ ] ਸਲੇਬਸ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ
- [ ] ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ
- [ ] ਚੋਣਵਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ
- [ ] ਨਿਬੰਧ
- [ ] ਛੰਦ (ਦੇਹਰਾ, ਸੇਰਠਾ, ਕੌਰੜਾ, ਸਿਰਖੰਡੀ, ਬੈਂਤ, ਸਵਈਆ, ਕਬਿੱਤ, ਚੌਪਾਈ ਅਤੇ ਡਿਉਢ)
- [ ] ਸਲੇਬਸ ਵਿਚ ਲਗੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ
- [ ] ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਸੰਪਾ. ਕਾਵਿ ਤਰੰਗਾਂ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ।
- [ ] ਕੇਵਲ ਇਹ ਹੀ ਕਵੀ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣਗੇ
- [ ] ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ, ਮੁਕਬਲ, ਹਾਸਮ, ਨਜ਼ਾਬਤ ਅਤੇ ਅਗਰਾ।
- [ ] ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਸ਼ਰਨ ਕੌਰ (ਸੰਪਾ.) ਕਥਾ ਯਾਤਰਾ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ।
- [ ] ਸਾਹਿਤਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ

- [ ] ਵਿਸ਼ਾ:- ਪੰਜਾਬੀ (ਇਲੈਕਟਿਵ)
- [ ] ਬੀ ਏ ਭਾਗ ਦੂਜਾ ਸਮੈਸਟਰ ਚੌਥਾ
- [ ] ਸਲੇਬਸ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ
- [ ] ਚੋਣਵਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ
- [ ] ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (1701 ਤੋਂ 2040 ਤੱਕ)
- [ ] ਪੈਰਾ ਲਿਖਣਾ
- [ ] ਅਲੰਕਾਰ (ਉਪਮਾ, ਰੂਪਕ, ਅਤਿਕਥਨੀ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤ, ਵਿਰੋਧ, ਅਨੁਪ੍ਰਾਸ, ਵਕ੍ਰੇਕਤੀ, ਪ੍ਰਫੇਕਤੀ, ਲੇਸ਼, ਅਤੇ ਲੋਕੇਕਤੀ)
- [ ] ਬੰਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ ਇਕ ਸ਼ਬਦ
- [ ] ਸਾਹਿਤਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ

- ਸਲੇਬਸ ਵਿਚ ਲਗੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ
- ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਸੰਪਾ ਕਾਵਿ ਤਰੰਗਾਂ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ।
- ਕੇਵਲ ਇਹ ਕਵੀ ਹੀ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣਗੇ:- ਵਜੀਦ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ, ਕਾਦਰਯਾਰ, ਪੀਰ ਮੁਹੰਮਦ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ)
- ਡਾ. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ।

- ਵਿਸ਼ਾ :- ਪੰਜਾਬੀ (ਇਲੈਕਟਿਵ)
- ਬੀ ਏ ਭਾਗ ਤੀਸਰਾ (ਸਮੈਸਟਰ ਪੰਜਵਾਂ)
- ਸਲੇਬਸ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ
- ਚੋਣਵਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ
- ਚੋਣਵਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਗੱਦ ਸੰਗ੍ਰਹਿ
- ਕਾਵਿ ਰੂਪ (ਕਿੱਸਾ ਵਾਰ, ਜੰਗਨਾਮਾ, ਕਾਫੀ, ਬਾਰਾਂ ਮਾਹ, ਮਹਾਂਕਾਵਿ, ਰੁਬਾਈ, ਗ਼ਜ਼ਲ)
- ਅਨੁਵਾਦ (ਹਿੰਦੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ)
- ਵਿਪਰੀਤ ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ
- ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
- ਸਲੇਬਸ ਵਿਚ ਲਗੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ
- ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਬਰਾਇ ਅਤੇ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਸੰਪਾ ਕਾਵਿ ਜੋਤਾਂ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ
- ਕੇਵਲ ਇਹ ਕਵੀ ਹੀ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣਗੇ:- ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ, ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ, ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ, ਦਮੋਦਰ ਅਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ)
- ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਲਲਿਤ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਸੰਪਾ ਗੱਦ ਦਰਪਣ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ।

- ਵਿਸ਼ਾ :- ਪੰਜਾਬੀ ਇਲੈਕਟਿਵ
- ਬੀ ਏ ਭਾਗ ਤੀਸਰਾ (ਸਮੈਸਟਰ ਛੇਵਾਂ)
- ਸਲੇਬਸ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ
- ਚੋਣਵਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਆਰੰਭ ਤੋਂ ੧੭੦੦ ਤੱਕ)

[ ] ਸਾਹਿਤ ਰੂਪ (ਨਾਵਲ, ਨਾਟਕ, ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ, ਇਕਾਂਗੀ, ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ, ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ, ਨਿਬੰਧ, ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਸਵੈਜੀਵਨੀ)

[ ] ਅਨੁਵਾਦ ਪੰਜਾਬੀ ਤੋਂ ਹਿੰਦੀ

[ ] ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ

[ ] ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਬਰਾਇ ਅਤੇ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ) ਕਾਵਿ ਜੋਤਾਂ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ

[ ] ਕੇਵਲ ਇਹ ਕਵੀ ਹੀ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣਗੇ

[ ] ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ, ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ, ਪੀਲੂ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ

[ ] ਡਾ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ) ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ।

[ ]

B.A (GEN) HINDI COMPULSORY

Program Outcome(PO)	
PO	हिन्दी विषय न केवल भाषा को पढ़ना है अपितु उसमें रचित साहित्य द्वारा देश समाज की व्यवस्था, संस्कृति, सामाजिक ढांचे आदि महत्वपूर्ण पक्षों से भी अवगत होना है।
Program Specific Outcome(PSO)	
PSO	हिन्दी भाषा एवं साहित्य एक विषय के रूप में पढ़ने के बाद विद्यार्थी शैक्षणिक जगत, व्याख्याता, शिक्षक, पत्राचार, अनुवादक, राजभाषा अधिकारी, समीक्षा अधिकारी, संपादक, प्रूफ रीडर, पटकथा लेखक, गायन आदि क्षेत्रों में कार्य कर सकते हैं। ऑनलाइन दुनिया में भी आज हिंदी की महत्ता बढ़ चुकी है, यूट्यूब, इंस्टाग्राम, फेसबुक आदि पर लिखकर, कक्षाएं देकर भी आप अर्जन कर सकते हैं।

Course Outcomes (CO)	
प्रथम वर्ष, प्रथम सत्र: आदिकाल	
	हिन्दी साहित्य के इतिहास के प्रथम चरण आदिकाल की परिस्थितियां, प्रवृत्तियां एवं उसके अलग अलग विद्वानों द्वारा दिए गए नाम से परिचित करवाया है।
प्रथम वर्ष, प्रथम सत्र: मध्यकालीन हिन्दी कविता	
	कबीर, सूरदास, तुलसीदास व मीराबाई के माध्यम से हिंदी साहित्य इतिहास के भक्तिकाल के इन महत्वपूर्ण कवियों एवं कवयित्री द्वारा भक्ति के सगुण और निर्गुण दोनों पक्ष से छात्रों को अवगत कराया गया है। बिहारी, घनानंद और रसखान जैसे कवियों के द्वारा हिन्दी साहित्य के रीतिकाल में रचित श्रृंगारिक व अलंकृत रचनाओं से परिचित कराया।
प्रथम वर्ष, प्रथम सत्र: भारतीय काव्यशास्त्र	
	भारतीय काव्यशास्त्र के विविध उपादान यथा अलंकार, काव्य भेद, काव्य गुण, शब्द शक्ति, छंद आदि से छात्र कविताओं के भीतर व्याप्त सौंदर्य को जान पाते हैं।
द्वितीय वर्ष, द्वितीय सत्र: भक्तिकाल	
	हिन्दी साहित्य के भक्तिकाल में निहित संत, सूफी, रामभक्ति व कृष्णभक्ति के द्वारा छात्रों को भक्ति के दोनों पक्ष जानने को मिलते हैं।

द्वितीय वर्ष, द्वितीय सत्र: ध्रुवस्वामिनी
आधुनिक काल के महत्वपूर्ण कवि जयशंकर प्रसाद द्वारा रचित ध्रुवस्वामिनी नाटक में स्त्री अधिकारों की समस्या को उजागर कर उसके अधिकार के महत्त्व को रेखांकित किया है।
हिन्दी भाषा कार्यालय में भी उपयोग में लाई जाती है इस हेतु राजभाषा, राष्ट्रभाषा, मानक भाषा की महत्ता बताते हुए मुहावरे व लोकोक्तियों से भी परिचय करवाया।
तृतीय वर्ष, तृतीय सत्र: आधुनिक हिंदी कविता

कविताएं मनुष्य को संवेदनशील बनाती हैं। विधवा सरीखी कविता के माध्यम से विधवा स्त्री के लिए बनी हुई सोच को तोड़ते हुए कवि निराला ने एक स्त्री की पवित्रता कविता में दर्शायी है। महाकाव्य कामायनी के पंद्रहवें आनंद सर्ग के माध्यम से कवि जयशंकर प्रसाद सम्पूर्ण विश्व को एक कुटुंब होने की कामना करते हैं। छात्रों में संवेदनात्मक विकास हेतु महादेवी वर्मा, मैथिलीशरण गुप्त, सूर्यकांत त्रिपाठी निराला की कविताएं पाठ्यक्रम का हिस्सा बनी हैं।
तृतीय वर्ष, तृतीय सत्र: रीतिकाल एवं प्रयोजनमूलक हिन्दी
हिन्दी साहित्य के तीसरे पड़ाव रीतिकाल में दरबारी संस्कृति को रेखांकित किया गया है। कंप्यूटर, इंटरनेट एवं ई मेल आज के युग की जरूरत बन चुके हैं जो की छात्रों के सर्वांगीण विकास के लिए आवश्यक हैं।

चतुर्थ वर्ष, चतुर्थ सत्र: कथाक्रम
कहानियां आपको जीवंत बनाकर रखती हैं। ईदगाह बच्चों के बाल मनोविज्ञान पर आधारित कहानी है, प्रेमचंद ने छोटे से पात्र हामिद के बड़प्पन को प्रस्तुत किया है। मलबे का मालिक, ठेस, गैंग्रीन संवेदनामक कहानियां हैं। मोहन राकेश, फणीश्वरनाथ रेणु व अज्ञेय की ये कहानियां छात्रों को अंदर तो प्रभावित करती हैं। पच्चीस चौका डेढ़ सौ दलित विमर्श से जुड़ी ओमप्रकाश वाल्मीकि की पुरानी और नई पढ़ी के बीच जातिगत पहुंची टीस को व्यक्त करती है। पुरस्कार, जयशंकर प्रसाद की ऐतिहासिक कहानी है जो छात्रों में कर्तव्य पालन की भावना को उजागर करने हेतु प्रेरित करती है।

पंचम वर्ष, पंचम सत्र
नाच, सच्चिदानंद हीरानंद वात्स्यायन अज्ञेय की यह कविता संघर्षशील आम आदमी के संघर्ष को बयां करती है। अकाल और उसके बाद, प्रेत का बयान, रामदास आदि नागार्जुन, रघुवीर सहाय की कविताएं लघु मानव के जीवन को व्यक्त करती है। प्रगतिवाद के कवि समाज में व्याप्त असमानता को खत्म करने की बात करते हैं, ऐसी कविताएं छात्रों को समाज में फैली विषमता के प्रति सजग करती है।

औपचारिक पत्र के माध्यम से छात्र व्यवहारिक क्षेत्र से जुड़ सकते हैं।

छटा वर्ष, छटा सत्र

भ्रष्टाचार को लेकर लिखा गया व्यंग्य सदाचार का ताबीज, हरिशंकर परसाई की ऐसी रचना है जो देश में फैली इस समस्या को उजागर करता है।

निबंधों में अंग्रेजी राज की नीतियों को बालमुकुंद गुप्त ने भली भांति प्रकट किया है।

गिल्लू संस्मरण में महादेवी वर्मा की छोटे से जीव गिलहरी के लिए उभरी संवेदना को प्रकट किया है।

हरियाणवी संस्कृति में सांग परंपरा की अपनी महत्ता है, हरियाणवी उपन्यास, कविता, कहानी आदि विधाओं से छात्रों के ज्ञान में वृद्धि होती है।

परिभाषिक शब्दावली विद्यार्थियों को तकनीकी दुनिया से जोड़ती है।

∴